Malmö stad
Fastighets- och gatukontoret

Tjänsteskrivelse

Datum
2026-11-10
Vår referens
Marija Andonovski
Sektionschef
marija.andonovski@malmo.se

Riktlinjer för reducerad taxa i ärenden som rör gatuarbeten

TN-2026-3189

Sammanfattning

Utifrån uppdrag från tekniska nämnden föreslås riktlinjer som ska tjäna som vägledning i handläggningen av ärendena om reducerad taxa kopplat till Malmö stads gatuarbeten.

Förslaget innebär att den som har tillstånd att använda en offentlig plats kan, om Malmö stads gatuarbeten efter den 1 april 2026, har orsakat omfattande störningar för verksamheten, ansöka om att få upplåtelseavgiften sänkt med 75 procent. Störningarna måste ha pågått i minst tre månader och minskat omsättningen med minst 25 procent.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

- att godkänna föreslagna riktlinjer

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse TN 261123 - Riktlinjer för reducerad taxa i ärenden som rör gatuarbeten

Beslutsplanering

Tekniska nämnden 2026-11-23

SIGNERAD
2026-11-13

Ärendet

Bakgrund och ärendehandläggning

Fastighets- och gatukontoret fick i uppdrag från tekniska nämnden att se över möjligheter att kompensera näringsidkare som lider ekonomisk skada av stadens gatuarbeten. Detta främst relaterat till Storstadspaket med planerat slutdatum för bostadsbyggande år 2035.

Fastighets- och gatukontoret föreslog en justering av taxan för upplåtelse av offentlig plats samt en informationsyta om vägar till kompensation.

Tekniska nämnden beslutade i ärendet den 24 mars 2026 (TN-2026-1335) dels att anta förslaget till ändrad taxa, dels att hemställa hos kommunfullmäktige att anta förslaget till ändrad taxa för upplåtelse av offentlig plats, allmänna bestämmelser och därtill hörande områdeskartor samt fastställa datum för när förslaget ska börja gälla. Nämnden beslutade vidare att för egen del ge fastighets- och gatukontoret i uppdrag att ta fram kompletterande rutiner och vägledning för handläggning av reducerad taxa utifrån ordningslagen samt att ge fastighets- och gatukontoret i uppdrag att ta fram en sammanhållen informationsyta till näringsidkare som redovisar möjligheterna till reducering av avgifter vid störningar från entreprenader, utifrån ordningslag, hyreslag, arrendelag, miljöbalk och skadeståndslag.

Kommunfullmäktige antog i beslut av den 28 maj 2026 (STK-2026-640) reviderad taxa på offentlig plats, inklusive allmänna bestämmelser och tillhörande områdeskartor samt fastställde att den skulle börja gälla från den 1 april 2026.

Vid information, i tekniska nämndens arbetsutskott den 5 oktober, lade förvaltningen fram förslag på riktlinjer och redogjorde förvaltningen för hur ärendehandläggningen är tänkt att gå till och dels vad en ansökan behöver innehålla.

Riktlinjerna

Riktlinjerna framgår av bilaga och går i huvudsak ut på att avgiften för en upplåtelse enligt ordningslagen kan reduceras med 75 procent om upplåtelsen under en längre sammanhängande period berörs av omfattande störningar i samband med stadens gatuarbeten som påverkar tillståndshavarens omsättning betydande. För att erhålla reducering ska tillståndshavaren skriftligen inkomma med en sådan begäran samt redovisa minskad omsättning till tekniska nämnden.

Juridiskt stöd för riktlinjerna

Lagen (1957:259) ger kommunen rätt att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. (Lagen benämns härefter KAL). Kommunfullmäktige har, efter

framställning från tekniska nämnden, beslutat om reducerad taxa kopplat till omfattande störning från stadens gatuarbeten.

Närmare principer för bestämmande av taxa bör beslutas enligt ”Kommunfullmäktiges reglemente för styrelsen och övriga nämnder”, enligt vilket tekniska nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter i enlighet med KAL.

KAL är en specialreglering som medger att avgiften bestäms utan strikt tillämpning av självkostnadsprincipen, men avgiftskonstruktionen måste vara förenlig med kommunallagens likställighetsprincip och reglerna om stöd till enskilda näringsidkare.

Den föreslagna ordningen med 75 procents nedsättning är en schabloniserad skälighetsbedömning som tar sikte på situationer där nyttan av upplåtelsen är kraftigt reducerad. Tröskla rna – minst tre månaders störning och minst 25 procents omsättningsminskning – är objektiva och generella kriterier, som definierar ”omfattande störningar” och säkerställer att nedsättningen riktas mot de mest drabbade verksamheterna.

Kravet på jämförelse med motsvarande period två eller fler år tillbaka är sakligt motiverat för att få en relevant referens för normal omsättning. Att nedsättningen endast kan avse störningar efter den 1 april 2026 är förenligt med principen att nya taxor och avgiftsregler gäller framåt i tiden. Kommunen är inte skyldig att retroaktivt medge nedsättning för perioder då någon sådan ordning inte fanns. När det, som här, är fråga om en nedsättning av taxa finns det utrymme för att nedsättningen ska omfatta störningar innan ändringen antogs.

Kravet på att den sökande ska kunna visa hur gatuarbetena påverkat verksamheten och omsättningen genom bokföringsunderlag är nödvändigt för att kommunen ska kunna pröva om kriterierna är uppfyllda och säkerställa likabehandling.

Den föreslagna modellen för reducerad upplåtelseavgift vid omfattande störningar från kommunala gatuarbeten ryms inom kommunens befogenheter enligt KAL och kommunallagen.

Modellen är förenlig med likställighetsprincipen, eftersom den bygger på objektiva och generella kriterier som tillämpas lika för alla tillståndshavare i motsvarande situation.

Modellen utgör inte otillåtet individuellt stöd till enskilda näringsidkare, utan en generell avgiftsregel som syftar till att justera avgiften när nyttan av upplåtelsen är kraftigt reducerad genom kommunens egna arbeten.

Beslutsfattande i ärendena

Fastighets- och gatukontoret kommer att föreslå att beslut i dessa ärenden delegeras till tekniska nämndens arbetsutskott. Justerad delegationsordning kommer att föreslås till nämnden vid nämndens konstituerande möte i januari 2027. Eventuella beslut i dessa

ärenden innan den föreslagna delegationen är beslutad kommer därmed att fattas av tekniska nämnden.

Ansvariga

Annika Larsson Enhetschef
Andrew Roberts Avdelningschef
Tobias Nilsson Direktör